

Nord – Norges Europakontor

FISKEBREV

Nyhetsbrev for fiskeri og maritime saker

August 2022

Hovedpunkter

- **EU med krisestøtte til egen fiskeri- og havbruksnæring**
- **Nye vedtak, satsinger og systemer for bærekraftige hav og bestander**

Med dette ønsker vi vel overstått sommerferie, med håp om at solfaktoren har vært noe høyere enn den nordlige landsdelen har kunne by på.

Dette nyhetsbrevet, som er basert på hendelser fra de to siste månedene, er igjen preget av EUs sterke fokus på bærekraft – både mht hav og bestander. Nye tiltak, systemer, vedtak og prosjekter innføres, gjøres og igangsettes. I tillegg til dette kan du lese om at den russiske invasjonen i Ukraina også skaper trøbbel for EUs fiskeri- og havbruksnæring. EU går nå derfor inn med krisestøtte til deler av næringen.

Ellers, så kan du lese om både høringer og kommende eventer.

God lesning!

Nils Kristian Sørheim Nilsen

Direktør / Dr.polit

Nord-Norges Europakontor

Månedens hovedsak

Fiskeri og havbruk: Grunnet den russiske invasjonen i Ukraina er det vedtatt krisestøtte til EUs fiskeri- og havbruksnæring

22. juli vedtok Europaparlamentet og Rådet de krisetiltakene som Kommisjonen foreslo i april, for å støtte fiskeri- og havbruksnæringer hvis næringsaktiviteter har blitt alvorlig påvirket av Russlands aggresjon mot Ukraina. Lovendringen i [European Maritime and Fisheries Fund \(EMFF\) Regulation](#) trådte i kraft 23. juli.

Fordi det haster, og basert på beste praksis fra Covid19-tiltakene, kan medlemsstatene allerede ta i bruk de nye tiltakene, før Kommisjonens formelle godkjenning. Medlemsstatene kan omfordele finansielle ressurser under EMFF for å bedre sin beredskapskapasitet og dempe de sosioøkonomiske virkningene av krisen. Spesielt vil de ha muligheten til å gi økonomisk støtte til de ekstra driftskostnadene og de økonomiske tapene som fiskeri-, havbruks- og sjømatforedlingsbedriftene er påført, samt hjelpe de fiskerne som midlertidig har måtte avbryte sine aktiviteter grunnet virkningen av invasjonen.

Uttalelsen om vedtaket fra Virginus Sinkevičius, EUs kommissær for miljø, hav og fiskeri, kan leses [her](#).

Markedsadgang

EUs fiskerimedier beretter om Norges ønske om bedret markedsadgang for fisk

Selv om det har kommet lite nytt fra Norges forhandlinger med EU om EØS-midlene – en forhandling Norge ønsker å bruke som en brekkstang for å forhandle bedre markedsadgang for norsk fisk til EU, har EUs fiskerimedier dekket næringens påtrykk overfor Regjeringen.

I The Fishing Daily den 11. august gjengis Sjømat Norges og Norges Fiskarlags åpne brev til norske myndigheter. Deres sak kan leses [her](#).

Havforvaltning

EUs bidrag til en blå planet

Den 24. juni presenterte EU-kommisjonen og EUs høyrepresentant for utenriks- og sikkerhetspolitikk den [fornyede EU-agendaen for internasjonal havforvaltning \(IOG\)](#), der de foreslo **tiltak for et sikkert, rent og bærekraftig forvaltet hav**. Med denne politikken ønsker EU å bekrefte sin aktive rolle i internasjonal havforvaltning, og sin forpliktelse til å styrke gjennomføringen av FNs agenda for 2030 og [dets bærekraftsmål 14 om livet under vann](#). Den nye agendaen er viktig mht. å levere på den blå delen av [European Green Deal](#).

Bakgrunnen for den fornyede EU-agendaen er at EU i 2016 var den første ledende økonomien som lanserte sin internasjonale havforvaltningsagenda, og forpliktet seg til et trygt, sikkert, rent, sunt og bærekraftig forvaltet hav.

I 2019 ga EUs medlemsstater sin støtte til videre oppfølging og utvikling av denne agendaen. Den europeiske Green Deal forsterket denne satsingen på havforvaltning ytterligere.

Du kan lese mer om EUs havforvaltningstiltak [her](#).

EU er ett skritt nærmere i å beskytte dypvannsøkosystemene mot bunnfiske i sine farvann

Den 28. juni støttet fiskeri- og havbrukskomiteen i Rådet, Kommisjonens forslag om å stenge sårbare områder for fiskeredsaker som berører havbunnen. Forslaget tar sikte på å beskytte sårbare marine økosystemer (VME) på dypt vann, og medlemsstatenes støtte bringer forslaget ett skritt nærmere å bli EU-lov.

Ifølge Politico, var det imidlertid en del uenigheter rundt støtten og det forslaget som Kommisjonen hadde kommet med, spesielt fra Irland og Spania. Spania hevdet forslaget ville skade industrien, og ønsket en mer nyansert tilnærming. I stedet for totalforbud mot bunntåling, hevdet spanjolene at sårbare økosystemer kan beskyttes ved å ekskludere visse områder og tillate fiskerier i andre. Irland motsatte seg at en liten del av Porcupine Bank, et område vest for Irland i Atlanterhavet skulle inkluderes i forbudet, og hevdet at Kommisjonen var urimelig, og brukte utdaterte og uvitenskapelige data. I tillegg var Portugal i utgangspunktet skeptiske til opplegget. Portugals fiskeriminister, sammen med sin spanske kollega, sendte et brev tidligere i år der de ga til kjenne begge lands forbehold, men siden Portugal skulle være vertskap for FNs havkonferanse i Lisboa (4.-8/7), ønsket ikke landet å bli sett på som motstander av bedre beskyttelse av dypvannsøkosystemene.

Saken og dens sammenhenger finnes på Kommisjonens hjemmesider, og kan leses [her](#).

Fiskeriforvaltning

Bærekraftige fiskerier: EU og Norge har besluttet ordninger for å modernisere utvekslingen av fiskeridata til kontrollformål

Den 29. juni besluttet EU og Norge fiskerikonsultasjoner som skal modernisere delingen av fiskeri- og fartøysposisjonsdata til kontrollformål.

De to delegasjonene ble enige om å bruke FLUX Transportation Layer som felles programvareplattform for datautveksling, samt UN/FLUX Standard til utveksling av fartøysposisjonering. Systemet er utviklet av EU-kommisjonen.

Standarden harmoniserer delingen av fiskerikontrolldata internasjonalt og brukes allerede i EU. Det pågår samtaler med mange internasjonale partnere om innføring, der den nordatlantiske fiskerikonvensjonen i prinsippet er en tredje kyststat i Nordøst-Atlanteren som vedtar standarden, etter EU og Storbritannia.

Les mer om saken [her](#).

Studie avdekker at regionalisering forbedrer langsiktig, lokal fiskeriforvaltning, men mye arbeid gjenstår

European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) har publisert en studie bestilt av EU-Kommisjonen om regionalisering. Studien konkluderer med at regionaliseringen har muliggjort en fiskeriforvaltning som er bedre tilpasset lokale forhold, og ha et fokus på langsiktige mål. Det er imidlertid behov for mer arbeid for å anvende regionalisering i praksis.

Regionalisering er et konsept fra EUs felles fiskeripolitikk (Common Fisheries Policy) som muliggjør en nedenfra-og-opp-tilnærming til fiskeriforvaltning, ved å la myndigheter og interessenter på lokalt og regionalt nivå tre inn i forvaltningsprosessen og skreddersydd forvaltningen for sine områder.

Studien, som analyserer hvordan regionalisering har fungert til nå, bidrar i de pågående debattene rundt regionalisering, spesielt i sammenheng med [rapporten om funksjonen til CFP](#), som skal leveres av Kommisjonen innen utgangen av 2022.

Mer om saken kan leses [her](#).

Havbruk

SEASTAR: Undervannsdigitalisering for bærekraftig havbruk

Som nevnt i saken over, danner den nylig publiserte [kommunikasjonen om internasjonal havforvaltning](#) grunnlaget for EUs havpolitikk de kommende årene. Blant de viktigste retningslinjene finner vi et sett med EU-forpliktelser om å støtte havbruksnæringens innovasjon, bærekraft og konkurransevne.

Hovedgrunnen til disse forpliktelsene er at havbruk er en av de mest fremtredende næringsmiddelindustriene i Europa og bidrar sterkt til matsikkerhet. Likevel er det mange hindringer for ekspansjon av havbruksnæringen, som EU ønsker å gjøre noe med, både på politisk- og teknologisk nivå. Et viktig tiltak er å støtte innovative ideer og digitalisering.

Et eksempel på innovative ideer finner vi gjennom det EU-finansierte prosjektet SEASTAR (SurvEillance of Aquaculture farmS with neTworks of underwAter sensoRs), hvor blant annet Lerøy Seafood Group og universitetet i Bergen deltar som partnere. SEASTAR skal lage et system som gir en innovativ, trådløs overvåkingsinfrastruktur under vann. Dette vil for

første gang tillate oppdrettere å overvåke helsen til fisk eksternt, i sanntid, og å samle relevante (vannkvalitet og merdstrukturell integritet) data for nøyaktig risikovurdering, prognoser og ledelse. Prosjektet har potensial til å endre måten akvakultursektoren fungerer på.

Det EU-finansierte SEASTAR-prosjektet (Surveillance of Aquaculture farmS with neTworks of underwAter sensoRs), der bl.a Lerøy Seafood Group og universitetet i Bergen er med, er nettopp en av disse innovative ideene, som har potensial til å endre måten havbrukssektoren fungerer på.

Du kan lese mer om dette spennende prosjektet [her](#).

Litt mer bærekraft: New Aquaculture Assistance Mechanism skal støtte EUs bærekraftige havbruk

“New Aquaculture Assistance Mechanism” ble igangsatt i juli for å støtte EU-kommisjonens gjennomføring av "[Strategiske retningslinjer for en mer bærekraftig og konkurransedyktig EU-akvakultur for perioden 2021-2030](#)".

Bistandsmekanismen er en del av en servicekontrakt finansiert av Kommisjonen. Konsortiet som vant anbudet, skal utvikle en strategi for å dele kunnskap innen havbruksnæringen og øke bevisstheten om mekanismen. De vil også organisere tekniske seminarer, opplæring og konferanser for å engasjere interessenter.

Bistandsmekanismen skal gi EU-kommisjonen og EUs medlemsstater logistisk, teknisk og administrativ støtte til å gjennomføre de nye strategiske retningslinjene. Mekanismen vil også ha et nettsted for å spre informasjon og beste praksis vedr. bærekraftig havbruk i EU.

Mer informasjon om mekanismen, finnes på [denne siden](#).

Annet

Euronews OCEAN, sesong 4, episode 7 - The Arctic

OCEAN er et Euronews-magasin utgitt i samarbeid med Europakommisjonens Generaldirektorat for maritime saker og fiskeri (DG MARE). Sesong 4 inneholder månedlige, 8-minutters videoer, der de presenterer prosjekter knyttet til hav- og kystsamfunn.

OCEAN har siden 2019 hatt episoder om marine verneområder, småskala fiskerier, havenergi, havbruk, bærekraftige fiskerier og mye mer. Har du gått glipp av noe interessant? [Sjekk dem ut på Euronews nettsted!](#) Her vil også finne ekstra informasjon om disse emnene.

For å få en smakebit på hva OCEAN presenter, kan du se denne episoden fra Longyearbyen og Ny-Ålesund, verdens nordligste bosetninger på Svalbard. Her skjer

klimaendringene tre ganger så raskt som det globale snittet, mens giftig forurensning med opprinnelse i industriland i økende grad påvirker den lokale faunaen. Sammen med forskere fra Norsk Polarinstitutt (NPI), Universitetet på Svalbard (UNIS), Det tyske Alfred Wegener-instituttet for polar- og havforskning (AWI) og det franske polarinstituttet Paul Emile Victor (IPEV), får vi høre om farene ved permafrostsmelting i kystområder, uforklarlige svingninger i næringskjedene i Polhavet, den manglende viten om hvordan atmosfærisk fuktighet påvirker global oppvarming, samt effekten på trekkfugler av vann- og atmosfærisk forurensning. Selvfølgelig får vi også et møte med en isbjørn!

Se episoden på YouTube [her](#).

Høringer

[Mot et mer bærekraftig fiske i EU – nåsituasjon og orientering mot 2023](#)

Denne høringen vil rapportere om gjennomføringen av den felles fiskeripolitikken (CFP), særlig vedr. fremdriften mot mer bærekraftige fiskerier, status for fiskebestandene og balansen mellom flåtekapasitet og fiskekvoter. Initiativet vil også starte høringen om fiskekvoter for 2023.

Høringsfristen er 25. august.

Hele høringsteksten finnes [her](#).

[Oppdatering av EUs maritime sikkerhetsstrategi og handlingsplan](#)

Formålet med høringene er å innhente allmennhetens og maritime sikkerhetseksperterers meninger om hvordan EUs maritime sikkerhetsstrategi og handlingsplan bør oppdateres for å sikre at de holder seg egnet til formålet i årene som kommer.

Hele høringsutlysningen finnes [her](#).

[Kommende høringer](#)

En del høringer innen fiskeri, havbruk og forvaltning er rapportert å komme om ikke altfor lenge. Disse kan du finne i lenkene under:

[De minimis aid in the fishery and aquaculture sector \(europa.eu\)](#)

[Block-exempted aid in the fishery and aquaculture sector \(europa.eu\)](#)

[Amendment to the State aid Guidelines for fisheries and aquaculture \(europa.eu\)](#)

[Fisheries – Fishing Vessel Safety Directive \(evaluation\) \(europa.eu\)](#)

[Protecting the seabed from bottom trawling by fishing vessels – evaluation \(europa.eu\)](#)

Kalender

22. september [Bærekraftig blå økonomi og akvakultur i EUs regioner](#)

Brussel, Belgia

27. – 30. september [Aquaculture Europe 2022](#)

Rimini, Italia